NAM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2288

MỖI SỐ : 0$02

NGÀY THỨ SÁU 31 OCTOBRE 1924

DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

HANOI

	Trung-Bắc Tân-Văn	Trung-Bắc Chủ-Nhật	Trung-Bắc Tân-Văn và Trung-Bắc Chủ-Nhật	Nam-Phong	Nam-Phong và Trung-Bắc Chủ-Nhật
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các tỉnh xa						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois.

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . . 0$10 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$12 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 à la ligne
Annonces judiciaires et légales. . 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Mấy điều sửa-đổi trong bộ Học-chính tổng-qui

II

Cùng một nghị-định đổi lại nền sơ-học, quan Toàn-quyền có đặt ra một thứ văn-bằng mới — hay nói cho đúng hơn thì đặt lại cái văn-bằng tuyển-sinh cũ — để làm chuẩn-đích cho việc học tốt-nghiệp ở ba lớp dưới, tức là bằng tốt-nghiệp sơ-đẳng yếu-lược (Certificat d'études élémentaires indigènes). Chương-trình và thể thức thi lấy văn-bằng ấy thế nào thì trong mỗi xứ ở Đông-dương sẽ do quan Thống-đốc hay là các quan Thống-sứ, Khâm-sứ đồng ý với quan Học-chính tổng-trưởng định liệu rồi đệ trình quan Toàn-quyền duyệt y.

Từ rày trở đi, các học-sinh phải có bằng này rồi mới được thi lấy bằng Sơ-học Pháp-Việt. Nhiều nhà thấy nói bằng sơ đẳng yếu-lược đặt ra để làm chuẩn-đích cho việc học tốt-nghiệp ở ba lớp dưới thì có ý ngại rằng trẻ con chưa đỗ bằng ấy không được lên lớp trung-đẳng chăng. Điều ấy tưởng cần phải bàn cho rõ. Trong nghị-định sửa đổi lại nền học sơ-đẳng không thấy nói gì đến việc ấy cả, như vậy thì ta có thể giải nghĩa là trẻ con không cần phải có bằng tốt-nghiệp sơ-đẳng yếu-lược cũng được lên lớp trung-đẳng như trước, miễn là điểm số các môn học của nó đủ để lên lớp được, hay là cái sức nó không đuổi quá thì thôi, mà trong hai năm còn học lại ở lớp trung-đẳng và lớp cao-đẳng thì bao giờ đi thi bằng sơ-đẳng yếu-lược cũng được, miễn là đến khi thi bằng sơ-đẳng Pháp-Việt đã đỗ bằng kia rồi là đủ.

Cứ như dạo nghị-định nói trên ấy thì ta có thể cho cái nghĩa là thế, chẳng hay các nhà Học-chính các xứ hiện đương khởi thảo chương-trình và thể-lệ thi bằng sơ-đẳng yếu-lược định làm sao.

Nếu cho cái nghĩa là phải có bằng sơ-đẳng yếu-lược mới được lên lớp trung-đẳng thì có điều thiệt hại đến việc học của lũ con trẻ. Như một đứa trẻ, đến kỳ thi bằng Sơ đẳng yếu-lược vì yếu đau, vì nghỉ vắng hoặc vì lẽ gì khác chưa đi thi mà cái sức nó có thể lên được thì chẳng hóa ra làm chậm cái thời-giờ học của nó ở hai lớp trên lại ư?

Cái lệ bắt buộc phải có bằng Sơ-đẳng yếu-lược mới được thi bằng Sơ-đẳng Pháp-Việt cũng có một cái ý-nghĩa hay là khiến cho con trẻ từ nay đứa nào cũng phải chuyên cần về văn quốc-ngữ, chữ nước nhà, mà cả đến những thầy dạy cũng không dám xem thường xem khinh nữa.

Văn bằng ấy thi những gì và cách thức thế nào thì ta chưa biết, nhưng thiết-tưởng cũng nên có một bài chữ Pháp ra cho học trò được tùy ý muốn làm hay không cũng được. Có một điều cần xin với chính-phủ là cho bằng ấy được đôi chút giá-trị cả đường hình-thức lẫn đường tinh-thần. Trước là in bằng một thứ giấy tươm tất hơn cái bằng tuyển-sinh khi xưa, đại-khái hơi giống cái bằng Pháp-Việt bây giờ và khi phát bằng chớ để xảy ra những chuyện chướng tai lạ mắt là mỗi đứa trẻ đi lĩnh bằng thì cái tay người phát cho nó cũng xá xéo được một vài đồng như việc đã xảy ra trong mấy tỉnh ngày trước. Bằng ấy khi làm xong rồi nha Học chính hoặc tòa sứ nên gửi thẳng cho các viên chưởng giáo các trường, học trò trường nào được lĩnh ngay ở trường ấy để khỏi phải ăn chực nằm chờ tại các công môn nào cả. Sau là cho những người có bằng này được một cái quyền-lợi còn con như là quyền đi bầu và quyền ứng-cử lý-trưởng, chánh-tổng, thư-ký, thủ-quỹ văn vân, khiến cho các nhà đều háo hức vui lòng mà cho con đi học, vì dân nhà quê có thấy được chút quyền-lợi ấy thì đối với sự học quốc-ngữ mới có lòng nhiệt thành. Đợi cho đến ngày những chức chánh phó tổng, chánh phó lý-trưởng phải có bằng Sơ-học Pháp-Việt hay bằng Thanh-chung mới được ứng-cử — biết đâu một ngày kia phải có đến bằng tốt-nghiệp cao-đẳng cũng nên — thì nay nên tạm hạn trong mấy năm nữa, từ rày phải có bằng sơ-đẳng yếu lược mới được làm, chứ đừng cho cái lệ khất lần như xưa nay, cứ nằm được cái bằng chánh-tổng lý-trưởng ở trong tay rồi thì dâm ỳ ra, hết hạn khất mà quốc-ngữ vẫn không biết. Như vậy từ rày không phải lập thương thư-ký cải-lương ở các tỉnh nữa, vừa đỡ tốn tiền cho làng vừa đỡ hại cho những thầy thư-ký cải-lương những ông hội-đồng lộc-biều không phải đi lo đi chạy làm nữa.

Việc lấy chữ bản-xứ làm chữ dạy các trường Sơ-đẳng yếu-lược này thật có quan hệ đến việc học ở chốn thôn quê lắm. Ký-giả trong khi còn giữ cái ghế nghị-viên tại Hội-đồng tư-vấn Bắc-kỳ đã mấy phen cùng với ông Phạm-duy-Tốn và mấy ông bạn đồng chí hết sức thỉnh cầu, đến nay hai điều xin ấy mới thấy kết quả mà ông Tốn đã không còn, thật là đáng tiếc lắm vậy. Ngày khi quan Học-chính tổng-trưởng mới tới trọng nhậm ở đây, ký-giả đã có dịp đến yết kiến ngài và trình bày về hai vấn-đề ấy thì ngài lấy làm ngạc nhiên rằng ở các lớp đồng-ấu, dự-bị với sơ-đẳng mà các môn học lại dạy toàn bằng chữ Pháp, nên ngài có hứa sẽ khảo sát trong ít lâu rồi sẽ sửa đổi. Hai điều ấy nay đã có kết-quả, thì biết ngài thật bụng sửa đổi việc học của ta cho được hoàn thiện, nhưng thật bụng mà cũng phải có chí quả quyết lắm thì mới thực-hành được như vậy.

(Còn nữa) Ph. h. L.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 30 Octobre 1924

Tại hội-đồng các quan thượng-thư

Chiều hôm qua, hội-đồng các quan thượng-thư xét bản luật về các việc buôn bán đến cơ trái phép.

Hoàng-thân nước Xiêm tại Pháp

Quan Herriot có đặt tiệc tại b Ngoại-giao khoản đãi các hoàng thân Chandaburi và Purachatra. Dự tiệc có đại-tướng Mollet, quan Daladier, quan Henri Simon, quan Albert Sarrau, quan Ostrey, quan Diagne, đại-tướng Gourand và quan đại-sứ Pila.

Ngoại giá còn các quan cố-vấn Pháp tại Xiêm-la, và nhiều quan cao-tuớc địa.

Tại hội Vạn-quốc

Hội-đồng quản trị hội Vạn-quốc ưng thuận bản tờ trình của M. Branting, Hội-đồng định một đương tạm thời ở miền Mossul làm giới nên cho quân-tình hai bên đóng từ nay đến khi ấn-định xong đường cương giới. Các đại-biểu của Anh và của Thổ ưng thuận.

Việc tổng-tuyển cử ở nước Anh

Kết cục cuộc tuyển-cử nước Anh như sau này:

Bảo-thủ:	297 chân
Lao-động:	111 chân
Cấp-tiến:	30
Các đảng khác	6

Trong các nhà trúng tuyển có: MM. Macdonald, Lloyd George Churchill, Chamberlain, Lady Astor, Snowden, Honderson, Walsh, Clynes, Roberts, Thomas, Trevelyan, Ponsonby.

Trong các nhà bị thất bại có MM. Asquith, miss Bomfild, miss Lawrence, Lansbury, Leach.

Việc chính-trị nước Ý

Tại khắp các nơi nước Ý, hợp quốc-dân vệ binh đương làm lễ phát-thệ trung-thành với Ý hoàng. Quan thủ-tướng Mussolini diễm-binh ở Milan.

Nước Pháp và nước Thụy-sĩ

Bản giao-ước của hai nước Pháp và Thụy-sĩ về việc đặt cửa thương-tại để xét cái vấn-đề các miền trung-lập, đã ký ngày hôm nay.

NHỮNG XỨ NÀO CÓ NHIỀU NGƯỜI NÓI TIẾNG PHÁP

Ở nước Bỉ tiếng Pháp và tiếng Flamand hai thứ tiếng cùng thông dụng bằng nhau. Ở Thụy-sĩ tiếng Pháp cũng thông-dụng. Ở nước Monaco, nước Andorre, và ở Haïti có tới mười lăm tập-chí và nhật trình bằng chữ Pháp.

Ở Gia-nã-đại có nhiều tờ báo viết bằng chữ Pháp rất hay.

Ở các thuộc-địa Pháp thì chữ Pháp lại càng thông dụng lắm như thông dụng nhất là ở Algérie, Tunisie, Maroc, Nouvelle Calédonie, Réunion Guyane, Indochine.

Ở nước Bảo, nước Tỉ, nước Hy-lạp, nước Ai-cập cũng có báo viết bằng chữ Pháp.

CÁC GIỐNG SINH-VẬT Ở CÁC MIỀN BỊ NẠN NÚI LỬA

Bốn chục năm trước đây ở Krakatoa và các đảo gần đấy bị nạn núi lửa dữ-dội, sinh vật đều bị đốt cháy ra tro tàn cả. Từ đấy đến nay, các nhà vạn-vật học thỉnh-thoảng vẫn qua lại để khảo sát về sự sinh-hoạt của loài sinh vật ở đấy. Các nhà vạn vật học xét ra mấy năm sau khi lửa phun cây cỏ và cây gai lại mọc lên, rồi dần dần đến các thứ cây cỏ khác cũng lại mọc lên như trước. Cả các giống vật cũng phát hiện dần dần. Mới đây một nhà trùng học lại đến đấy để xét về loài kiến. Trong năm 1908 đã có nhà xét về loài ấy, nhưng từ đấy đến nay chắc đã tăng lên nhiều. Nhà trùng-học đến đó xét ra rằng kiến ở các đảo phần nhiều giống loài kiến ở các miền gần đấy, và thường là những loài rất nhỏ. Xét ra nhiều loài ở các đảo bị nạn núi lửa chỉ nhờ về trứng bám vào các cây là ở các nơi trôi dạt đến và những loài có cánh thì thường bị gió bay lại đến đấy mà sinh sản dần dần ra vậy.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Tin cũ về mặt Phụng-Trực

Tân Bắc kinh, 20 Octobre. — Sáng hôm nay, Ngô-bội-Phu điện về rằng đã lấy lại được Chiname kéon.

Chiến thuyền của chánh phủ Bắc-kinh đã tụ tập ở Tân-hoàng-đảo, để đi đến An-trung.

Có tin rằng Ngô-bội-Phu đẹp lòng về việc điều đình với sở hỏa-xa Nam-Mãn, song chưa rõ các điều khoản đã điều đình ra làm sao.

Có tin ở Tân-hoàng-đảo nói rằng ở mặt trận Sơn-hải-quan đánh nhau dữ-dội. Quân Phụng-thiên gần công đánh, nhưng sau phải lui.

Các gần tối quân Phụng thiên lui, bỏ lại nhiều người chết và nhiều người bị thương.

Ngày hôm nay ở mặt trận yên. Hải-quân vẫn phóng pháo vào các đồn địch quân đóng chung quanh Sơn hải-quan. Nghe đâu Ngô-bội-Phu tiếp được nhiều viện binh.

Sáng hôm nay quân Phụng-thiên nêm tám quả pháo xuống Tân-hoàng-đảo, bốn quả rơi xuống cả gần tiệm hải đình n° 133 của nước Anh, không đâu bị tổn hại cả.

Tin về Tề-nhiếp-Nguyên và Tôn-truyền-Phương

Thượng-hải, 20 Octobre. — Tề-nhiếp-Nguyên có nói các công-việc của Tế từ nay là phải trợ lực cho Ngô-bội-Phu. Tế định trở về ngay Nam-kinh để dự bị đem quân lên miền Bắc.

Tôn-truyền-Phương thì nói: Hai ba ngày sau khi quân của Tôn ở Thượng-hải sẽ rút về, tất Tôn sẽ trở lại Hàng-châu vì Tôn có đến đấy mới có thể điều-đình xong việc giao Thượng hải về quyền kiểm soát của chánh-phủ Bắc-kinh được.

Tin sau cùng

(Vô-tuyến điện Bordeaux)

Quân của Trương-tác-Lâm vượt qua Vạn-lý trường-thành, đánh quân Ngô-bội-Phu phải lui, và định bỏ vi quân của Ngô-bội-Phu.

Ngô-bội-Phu vẫn tụ tiếp nhiều quân lính ở miền Thiên-tân.

Nhân dịp lễ Toussaint, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2289 đến ngày thứ hai 3 Novembre 1924 mới ấn-hành.

TỔ-TIÊN ĐÃ MẮC MỘT BỆNH LÂY RỒI, CON CHÁU CÓ THỂ TRÁNH ĐƯỢC BỆNH ẤY KHÔNG ?

Ai cũng biết rằng trong đậu là đem trồng ngưu-đậu trồng vào người, để bệnh đậu ấy phát riêng ở một nơi trong thân-thể thì khi có gặp phải trung bệnh đậu mùa, bệnh ấy không có thể phát ra được nữa. Người ta lại nghiệm ra rằng đem tế sinh ra trong mấy tuần lễ đầu có ăn trồng ngưu đậu không phát lên được, là vì người mẹ trước trồng ngưu-đậu đã lâu rồi, nên nọc ngưu-đậu trồng vào mình đứa bé không lên được nữa. Nhưng đứa trẻ chỉ thành ngưu-đậu được trong mấy ngày đầu mà nuôi, cứ vào trong đậu vào lại lên được. Thí-nghiệm về loài cuốt cũng thấy đúng như thế. Mới đây M. Metchnikov thí-nghiệm một giống trùng là giống sâu sán rất chóng, lại khảo-sát được nhiều điều tinh tường lắm. Giống sâu ấy hay mắc một thứ bệnh tả, ông ben đem thuốc trừ bệnh ấy trồng cho sâu, thì sâu ấy những con bị trồng không mắc bệnh ấy nữa. Cứ sáu bảy tuần lễ sâu ấy lại đẻ một lứa mới. Ông nghiệm xem lứa sâu con và lứa sâu cha ấy những con sâu ấy nếu không giống thuốc trừ tả mắc bệnh, nhưng đến lứa sâu cháu, một trăm con được ba mươi con dẫu không trồng thuốc cũng tránh được bệnh không mắc. Nếu lứa sâu nào sinh ra cũng trồng thuốc mãi, thì đến lứa sâu đời thứ tám, thứ chín, thì trong một trăm con đã được từ 70 đến 75 con sâu không trồng thuốc cũng không mắc bệnh ấy. Như vậy một chủng-loại muốn được di-truyền các tính chất mới tất phải nhiều đời đã có tính chất ấy rồi, thì mới có thể thành ra tính chất cố-hữu được. Mà một chủng-loại đã kể thế nhiều đời mắc một bệnh truyền nhiễm rồi, có lẽ những đời về sau tránh được bệnh ấy không bị lây nữa.

VẬN UYÊN

Bài phú cờ-bạc

Bạc ôi là bạc!

Làm đện gieo-neo; nhiều phen rày-rạc.

Thua trăm chục đồ sai nửa kém, trước so-khán sau đến ruộng vườn; được năm ba nào có đủ đồng, kể bàn bìu người nay chịu chạc.

Tay xoc-xách vai đồng cổng mấy, lân la quan ngẫu đến quan dài; miệng xếm-xa một tiếng gỗ xong, nằn-nuột cạn này sang cạnh khác.

Rậm-rịch đến giường cao ở rộng, bạch nhà thổ giải chiếu đối đèn; thua-thách vào khăn gọc áo tiền, trơ nhân-mọc trần-bì chỉ-xác.

Bọng nghĩ quản ở nơi bạn đất, rằng trăm rằng chục cũng ừ; mặt nóng lên tanh gạo vỡ mồi, sắp mọt sắp hai cũng mặc.

Của có lẽ thua đâu thua mãi, vành râu lên con giọng hùng rom; nào ai ngờ gỡ lại gỡ vào, sam một xuống tim nơi ở bác.

Thân hình tha-thướt, nghĩ mà xem thằng lại hơn ông; công nợ ký-kẻo, thua chẳng giả cháu nào nhẹ bác.

Được bữa lỗi mất bữa sớm, để đàn ông cha mẹ thở-than; hết nợ đòng đến ngõ tây, làm nên nỗi vợ con xao xác.

Vì say đám chẳn về lễ cải, ăm đện lão-đảo; rồi đến điều gông đòng tróng mang, nghĩ càng man-mác.

Chẳng nhớ lúc hòa tay mở bát, ngồi bạch cháo gà; mà chi lụ pép xỏ chân vào trong, nằm giường mất lác.

Tùng càng thêm túng, rõ không sai chết đuối đía đèn; khôn lấy mới khôn thôi mất cả nắc hơn giao mác.

Lối bạc ấy rõ là bạc thấp, sao người đời cứ mãi mê-say; nước bài này mới thật hài cao, nghe đây mà để mà sợ-gạc.

Si chăm chỉ nằm canh đèn sách, bằng tam-khôi giật giải đám thu-vi; nông cần-cù một mực canh vườn, ca bách-tức đền công ngày xuân tấc.

Việc làm-lăm tay tinh bách-nghệ, cao công đất đám, gặp khi may mắc sức vẫy-vùng; đường bán-buôn chịu đã thập thành, vốn một lãi hai, nhờ vận-tía tha hồ bỏ-vác.

Lấy bỉ thái làm canh đen đỏ để giờ xem con tạo bài ai; đem doanh thâu gẫm cuộc tuần-hoàn, không thêm giống những phường bạo-nhạc!

Phạm-nam-Kiều

Tự do diễn đàn

Tình hình các giáo viên ở chốn hương-thôn

Cái vấn-đề giáo-dục ở chốn hương thôn đã bao lần nói trên tờ báo, mà học trò vẫn, trường chẳng ra trường, khi sinh chuyện nọ, lúc xảy chuyện kia, chẳng bỏ nhàm tai độc-giả, song tình hình của nhà e gỗ đầu trẻ ở chốn hương-thôn thật đã đáng nên ngao ngán, mà ai là người biết cho. Vậy nên phải bày tỏ ra đây để đồng-nhân được cùng rõ. Người ngoài cuộc ai chẳng cho ông thầy dạy học ở chốn thôn quê là nhàn, muốn dạy lúc nào thì dạy, nghỉ lúc nào thì nghỉ, ai là người coi quản, quan thanh-tra nào đã mấy khi đi đến nơi. Nhưng e Đoạn trường sẽ có qua cầu mới hay s, có trải qua cái địa-vị e gỗ đầu trẻ ở chốn thôn quê mới thấu hết cái tình hình ấy cho.

Hãy nói ngay như cách giao-thiệp của các giáo-viên trong chốn hương-thôn, thật cũng là một sự khó khăn quá. Ấy cũng chỉ vì sự học ở chốn hương-thôn hãy còn khuyết-điểm cho nên cách giao-thiệp của ông thầy sinh ra lắm nỗi khó khăn. Mà cái sự khó khăn ấy, không phải là đâu cũng thế cả, chỉ riêng từng nơi mà thôi. Cũng có nơi chuộng lắm học thì chẳng nói chi, song còn nhiều nơi vẫn sùng thượng cựu học thì cái phần giao-thiệp ấy lại khó khăn lắm nữa. Vì sự học để không mấy người ra, thì ông thầy cũng ít kẻ chuộng, đã không chuộng thì còn ai là người vì nể, như vậy thì chi e. ông khỏi có sự bất bình cho ông thầy. Thậm chí nhiều nơi phụ huynh học-sinh đối với ông thầy cũng không ra thế thống gì. Họ có gặp đâu cũng ngơ như người không biết, vì họ có con em đi học đấy, nhưng đứa trẻ chỉ cầm một mảnh giấy có mấy chữ vào trường cũng đã được một chỗ ngồi, chẳng gì họ phải cháo bỏi.

Ấy đấy cũng chỉ vì sự học không có người ra, mà ông thầy sinh ra rẻ rúng như thế. Hoặc giả ông thầy có lấy tình nhà đạm mà tiếp họ thì họ coi nhơn mà khinh ngay, nếu lấy lễ nghiêm-trang mà tiếp họ thì họ cho là kiểu bẩn mà ghét ngay. Khi họ đã ghét thì tất là một sự không hay cho ông thầy rồi đấy.

Ôi! nước ta xưa theo Hán-học thì vẫn cho cái nghề e gỗ đầu trẻ s là vinh. Học trò đối với thầy một dạ yêu vì kính mến, một ngày vào học là năm năm nhớ nghĩa thầy. Khi thầy sống thì ra vào hầu hạ, lúc quá vãng thì ma chay tang lễ cho đủ, thật đã vẻ vang. Trông người lại ngẫm đến ta, nghĩ như tình hình ông thầy ngày nay đáng chán là bao. Học-trò năm được còn học, trông thấy thầy còn chào, hơn sau thôi học trông thấy thầy dường đôi e mắt đoạn s. Giáo cho cái nghề e bạc hèn s ai trông thấy thế mà còn muốn theo e ấn nối gót vào nữa nghề bạc bẽo ấy nữa ra!

Đỗ-lệnh Bích

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Tấm lòng kiên-trinh

(Tiếp theo)

Khi hầy giờ Đào-xuân-Hương biết có người theo sau, vội vã dảo bước về nhà. Thấy dung-nhan yểu điệu, An công tử đứng ngẩn ngơ, không muốn bước đi nữa. Triệu-Lân giục mãi, Au-hữu-Hà vẫn dùng dằng, bẫn bèn nói :

— « Đi chơi đã lâu, công-tử nên về, kẻo quan lớn mong. Nay công tử chậm về, mai công-tử chậm về, việc tiết lộ ra thì khốn đấy. Xin công-tử rẫu lòng trở về, tôi xin đoan rằng tìm cách để công tử được gặp tiểu-thư. »

— « Phải ! ở đây lâu không tiện. »

Au-hữu-Hà trở về dường như tỉnh như say. Đến nhà, chàng vẫn-an song-thân, rồi ngồi vào mâm ăn cơm. Thân phụ hỏi chàng đi đường gọn có thấy cảnh nào đẹp không.

Mơ hồ, Au-hữu-Hà thốt nhiên nói to lên rằng : « Xuân-Hương đẹp thật ! Xinh thật ! . . . »

Thân phụ chàng thấy chàng nói hề, mới hỏi rằng :

— « Xuân-Hương là ai, mà con khen là xinh là đẹp ? »

Sẩy miệng nói dến nàng Xuân-Hương, kinh sợ, chàng chữa thẹn rằng :

« Thưa cha, hôm nay con đi chơi mất nơi thắng-cảnh, dương tiết mùa *xuân*, trăm hoa đua nở, *hương* thơm ngát xung quanh, con ngắm đi nhìn lại, lấy làm xinh làm đẹp. . . »

Cơm nước xong, Au-hữu-Hà đứng dậy, trở vào trong thư-phòng, thắp đèn mở sách ra đọc. Mắt tuy lẹn trên dòng chữ nào chàng cũng trông thấy ba chữ Đào-xuân-Hương, có lúc mơ màng, trông thấy cái dung-nhan mĩ-miều đi lại ở trước mắt. Ngồi dưới ngọn đèn, đối quyển sách, mà tâm-trí vẫn ở nơi công-viên. Sốt lòng nóng ruột, chàng gọi Triệu-Lân đến hỏi rằng :

— « Thế nào ? nhà ngươi đã tìm được mưu nào chưa ? »

— « Bẩm công-tử, từ tối đến giờ, tôi vẫn để tâm vào việc ấy, nếu đêm hôm nay, tôi tìm được kế, sáng mai tôi sẽ vào nói để công-tử biết. Nhưng tôi xin công-tử cứ bình-tâm tĩnh-trí, chớ nên nóng nẩy. Đêm nay công-tử cứ yên giấc. »

— « Nếu chắc ngươi tìm được mưu giáp ta việc ấy, thì ta ngủ được yên giấc. Ngươi cố giúp ta thành sự, ta không quên ơn đâu. . . »

Triệu-Lân vái chào An-hữu-Hà bước trở ra, trong bụng nghĩ thầm rằng :

« Thật là một dịp tốt cho mình bòp tiền ! Bòp được tiền là chắc rồi, nhưng không phải là một việc dễ. Đêm nay tìm được mưu kế cho nên việc, mới có thể lấy được tiền. »

Triệu-Lân trằn trọc suốt đêm, bao nhiêu tâm trí để cả vào việc của An-hữu Hà, thốt-nhiên nhẩn nhó :

« Hay ! hay ! . . . Ta tìm được mưu này rất diệu. Chi cho bằng ta cho tiền mụ già ở nhà bọ Đào, mụ vốn vẫn hầu hạ Đào-xuân-Hương, tất là giúp được việc khó khăn nầy. Ta bảo mụ đưa tiểu-thư ra chơi ở Quảng-hoa-viên, ta cũng đưa công-tử ra đấy, thì hai người được gặp nhau. Chắc là thành sự, ta ngủ yên. »

Đêm hôm ấy, trăng sao vắng vặc, An-hữu Hà ngồi không yên, bết mở sách ra lại gấp sách lại, không thể để trí vào văn bài được, chàng nóng ruột, bèn đứng dậy mở cửa sổ ra ngắm cảnh. Gió hây hẩy vào ngọn tre, cành bồng cành la, văng vẳng nghe thấy tiếng lá cùng cây rung động, thỉnh thoảng lại nghe thấy tiếng chim kêu. Trong lúc đêm khuya canh tàn, mơ tưởng đến mỹ-nhân, chàng không sao ngủ được. Cảnh tịnh mịch thật, mặt nước không thấy động.

An-hữu Hà lẩm bẩm một mình rằng :

« Sao mà nóng ruột thế, ta đóng cửa lại đi nghỉ vậy ».

Chàng lên giường nằm, trằn trọc đêm trường, mà không thôi nhắm mắt ngủ yên được. Đương lúc nửa tỉnh nửa mê chàng hầy Đào-xuân-Hương lẳng thẳng đi ở trong Quảng-hoa-viên, chàng theo sau, nàng vội vàng đi dẫu bước về nhà. Chàng cố nói mấy câu mà nàng không trả lời. Chàng nghĩ trong bụng rằng :

« Ai ! Nàng khác chi sắt đá, ta nói hầy nhiêu lời mà nàng không đoái tưởng đến. Ta làm thế nào mà cảm nàng nói được một vài câu chuyện ».

Chỉ muốn được nghe lời thổ thẻ của một người mỹ-nhân, nên thấy nàng lẳng lặng mà lại càng năn-nỉ hoài.

Cực chẳng đã, nàng phải cất tiếng lên mà rằng :

« Sao công-tử đường-đột thế, công-tử cũng tôi không quen biết nhau bao giờ, sao ở chốn nhỉ mạc quan-chiêm này, công-tử cứ nói như vậy, bỏi lẽ ấy, tôi không dám và không thể trả lời được, và nếu công-tử có đi theo tôi mãi thế nầy tôi tưởng là một điều vô lễ vậy. Xin công tử lượng xét cho. . . »

Au-hữu-Hà thấy Đào-xuân-Hương nghiêm nét mặt nói hầy nhiêu lời, thẹn đỏ mặt, luống cuống, không biết nói ra làm sao, thở dài, chợt tỉnh dậy, mới biết là chiêm bao. Chàng nghĩ trong bụng rằng :

« Triệu-Lân nói rằng nàng là một người có tài có đức, không phải là lời nói ngoa, và bảo rằng được tiếp-kiến nàng không phải là việc dễ, chắc là lời nói không sai. Ai có hạnh-phúc mới được kết duyên trăm năm với nàng, chắc nàng sẽ là một người vợ hiền dâu thảo. Ta được cùng nàng kết duyên Châu Trần, thật là một cái hạnh-phúc cho ta. »

Cái đêm hôm ấy là đêm hôm gì, dài gớm dài ghê. Thế mới biết khi con người ta mong đợi việc gì, phút dài bằng năm ! Khi vui trong giọng cười tiếng hát đêm ngắn không dầy gang tay ! Khi trời đã rạng đông. An-hữu-Hà dậy sớm, gọi Triệu-Lân đến hỏi rằng :

— « Thế nào ? đêm qua đã tìm được cách nào chưa ? »

— « Thưa đã, dù việc khó đến đâu mặc lòng, tôi dụng tâm phải tìm được cách. Tôi định cho tiền mụ già vẫn hầu hạ Đào tiểu-thư để mụ đưa tiểu-thư đến chơi ở Quảng-hoa-viên. . . »

— « Tuế đã đành, rồi làm thế nào nữa ? »

— « Công-tử với tôi cũng đến Quảng-hoa-viên, tất là được gặp tiểu-thư. »

— « Được ! được ! diệu kế ! ! Thôi, đi đi. . . »

— « Nhưng trước hết phải cho mụ già tiền đã. »

— « Hẳn thế chứ. Ta cho mụ bao nhiêu tiền cũng không tiếc. Cho độ bao nhiêu ? Mau mau ngươi nói cho ta biết. Ta hãy giao cho ngươi năm mươi đồng, ngươi mang về dùng vào việc ấy, thiếu đủ thế nào, sau ngươi sẽ cho ta biết. »

Triệu-Lân lấy món tiền ấy, trở về nhà lấy làm đắc-chí lắm. Hẳn với vàng đi tìm đến nhà mụ già ấy. Hẳn nói với mụ già ấy rằng :

— « Tôi muốn nhờ lão bà một việc. Nếu giúp được tôi, sẽ có tiền tiêu. »

Nghe nói đến tiền, mụ bỏi ngay rằng :

— « Việc gì ? Cậu cứ nói để tôi xem có thể giúp được hay không. »

(*Còn nữa*) Trương-thanh-Trai

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Toussaint, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2289 đến ngày thứ hai 3 Novembre 1924 mới ấn-hành.

Thời-tiết

7 giờ 21 °/₀
15 giờ 26 °/₀

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ bảy 1er Novembre 1924
TOUSSAINT

Âm-lịch

Mồng 5 tháng mười năm Giáp-tí
Ngày Giáp-thân
Hành Thổ Sào Chi, Trực Khai.
Kị : Khai-trương, An táng.
NGHI : Tế-tự, Kỳ phúc, Thượng-biểu, Nhập-học, Di-tí, Giải-trừ.
NGUYỆT KỴ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 50
— nhì,	—	10 30
— ba,	—	9 70
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	6 60

Giá bạc. Kể từ ngày 31 Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 28.

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* mang thư đi Hong-kong chuyến Pakhoi và Kouangtchéouwan đến ngày chủ-nhật 2 novembre 1924 hồi 15 giờ ở Hải-phòng sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hà-nội sẽ mang xuống Hải-phòng chuyển xe-lửa 6 giờ 20 phút sáng 2 novembre.

Tàu *Chef Mécanicien Maithol* mang thư sang Pháp nay lại đổi ngày giờ chạy như sau này :

Ở Hải-phòng sẽ chạy thẳng đi Saigon sáng chủ-nhật 2 novembre hồi 9 giờ.

Các thư từ ở Hà-nội sẽ mang xuống Hải-phòng chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 1er novembre.

Việc hành trình của quan Khâm-sứ Ai-lao tại Xiêm-la vừa rồi. — Nhân việc quan Khâm-sứ Ai lao đi máy bay sang viếng-kiến Phó-vương Ysan vừa rồi, Quan Toàn-quyền có điện sang quan Lãnh sự Pháp tại Bangkok như sau này :

« Tôi nhờ ngài chuyển đệ lên chính-phủ Bangkok những lời cảm ơn của tôi về sự nghênh-tiếp quan Khâm-sứ Bosc và bà quan giáp việc sang Makeng vừa rồi. Tôi chắc rằng cuộc tiếp kiến ấy khiến cho tình thân-ái của hai chính-phủ ở hai bên sông Mékong lại càng đậm đà thêm mãi. »

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

MỘT BUỔI ĐẠI HỘI

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ ngày thứ tư 29 Octobre đến ngày thứ hai 3 Novembre 1924

Diễn lại cả một buổi, cái phim đẹp nhất xưa nay, là phim :

L'ATLANTIDE

Chia làm 12 phần

Do M. Jacques Feyder trích trong quyển tiểu-thuyết kiệt-tác của Pierre Benoit.

Tranh cảnh rất đẹp ! Trang hoàng rực rỡ !

Có những vai sau này điển :

Mlle Stacia Napierkowska
Mlle Marie Louise Iribe
MM. Jean Angelo, Giorges Melchior, Franceschi, Abd. El Kader Ben-Ali

Người lãng đàn là : MM. Specht và Morin

LỜI DẶN. — Sau phần thứ sáu phim ATLANTIDE thì entr'acte

Hội-đồng chính-phủ kỳ thường-trực. — Sáng hôm nay tại phủ Toàn-quyền có kỳ Hội-đồng chính-phủ thường-trực do quan Toàn-quyền Merlin chủ tọa. Trong các vấn-đề xét tại kỳ ấy, nên kể những việc sau này :

Việc cấm nhường lại những đất công sản cho người ngoại-quốc ;

Việc cho phép M. Louis Trần-văn-Minh ở Saigon mở một báo quốc-ngữ đặt tên là *Tân dân báo* ;

Việc cho phép M. de Lachevrotière chủ công-ty báo *Impartial* ở Saigon mở một báo hằng ngày bằng chữ nho đặt tên là *Huế kiều nhựt báo* ;

Việc cho phép M. Mazet là chủ báo *France-Indochine* mở một phụ trương báo ấy bằng quốc-ngữ mỗi tuần lễ ra ba kỳ và đặt tên là *Đông-pháp nhựt báo* ;

Việc cho phép M. Trần-đắc-Nghĩa thay chân M. Võ-văn-Thơm trong việc đứng chủ bút báo quốc-ngữ *Ái hà nhựt báo* ở Nam-kỳ ;

Việc bãi bỏ báo *Nông cổ mín đàm* ở Nam-kỳ ;

Việc bác cái đơn của M. Colonna d'Istria xin dịch mấy bài ở trong báo *L'Express du Commerce et de l'Industrie* ra quốc-ngữ ;

Việc định lại địa-giới cho thành-phố Cao-bằng và đổi lại thuế thân của người ngoại-quốc Á-đông ở thành-phố ấy ;

Việc nộp lạ 4.000 $ ở trong cái số 140.000 $ cấp cho nhà cầm đồ Nam-định vào kho dự bị của Bắc-kỳ ;

Việc định cái phần tiền thuế ở hạt lị Hà-tĩnh nộp vào sổ dự toán Trung-kỳ là bao nhiêu ;

Việc làm một cái tàu tuần tiễu cho vua Cao-miên, vân vân.

Quan Toàn-quyền đi Đồ-sơn. Nhân ngày lễ Toussaint nghỉ, quan Toàn-quyền chiều hôm nay sẽ đi Đồ-sơn hai ngày.

Cuộc rước đèn. — Đáng lẽ đến thứ hai 3 novembre 1924 có rước đèn, nhưng lại hoãn đến ngày hội Đình-chiến.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIỄN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, cứ ăn 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm
Giá mỗi lọ : 0 $ 90
滬 屏 飲 舞
工 業 式 舞 廳 歐 美 名 伎 全 備

Xà phòng THIBAUD
làm bằng nước hoa Cologne
0 $ 18 một bánh
Hiệu Bạc-chế CHASSAGNE,
59, Phố Paul-Bert, Hà-nội.

Cuộc thi xe đạp. — Đến ngày 1er novembre này hồi 15 giờ ở trường xe đạp sẽ mở cuộc thi và có phường nhạc binh của vệ k 3 đến thử nhất đến giáp việc như thường.

Cuộc thi ô-tô ngày 9 novembre này thế nào ? — Chắc là vui lắm, vừa vui cho những người đi cuộc vừa vui cho những người đến xem nữa. Ta chỉ thấy nói đường chạy thì ngắn mà tưởng là kém vui đâu. Các xe thi sẽ đặt làm sáu hạng tính theo *cylindrée* của *moteur* như sau này :

Hạng nhất, kém hay là ngang với.	1100 cm3
Hạng nhì, kém hay là ngang với.	1500 »
Hạng ba, kém hay là ngang với.	2000 »
Hạng tư, kém hay là ngang với.	2500 »
Hạng năm, kém hay là ngang với.	3000 »
Hạng sáu, hơn với . . .	3000 »

Mỗi xe chạy ết bao nhiêu giây phút sẽ biên vào một cái bảng treo ở trước rạp hát. Chưa hay xe lớn được giải nay là xe con.

Mong rằng hôm ấy các nhà sành nghề vận máy ô-tô sẽ hết sức trổ tài cho ba con được một cuộc tiến khiến ít có mà các nhà mua ô-tô lại được dịp so sánh cho biết xe nào hơn kém.

Trường nam sư-phạm. — Các học sinh có tên sau này đều được vào học ban sư-phạm của Thượng-du tùy thuộc trường nam sư-phạm Hanoi và được ăn ở tại trường không mất tiền trong học-niên 1924-1925.

Cậu Lê-qui-Đôn, Ng-văn-Diệt, Đỗ-đình-Hanh, Phạm-hữu-Kim, Đỗ-v-Mân, Hoàng-sung-Nguyên, Trần-v-Sinh, Vũ-khắc-Trang, Ng-v-Ý, Nông-ích-Thường, Trần-v-Hảo, Đặng-văn-Quang, Võ-văn-Trân, Diêu-quang-Luyện, Lang-phúc-Điển.

Các cận cô tên trên ấy được ăn học tại trường sư phạm không mất tiền, nhưng khi học tốt nghiệp rồi phải đi dạy các trường công các tỉnh Thượng-du ít ra là 10 năm, bằng không thì phải hoàn lại một phần hoặc cả số tiền đã được hưởng.

AI MUỐN CỔ TIỀN TRĂM, BẠC NGÀN ?? ?

5 bảo-chỉ mà có thể phát-tài hàng trăm hàng ngàn được.

5 bảo chỉ lắc nào chẳng có, bớt tiền ra, gặp vận đỏ phát-tài.

5 bảo-chỉ mà gặp dịp làm phúc, lại có hi-vọng tiền trăm, bạc ngàn.

Trước làm phúc sau tức bụng, xin chớ bỏ qua. Cái hi-vọng phát-tài nay chỉ còn có hơn một tháng nữa thôi ; nghĩa là đến 30 Novembre 1924 đã có cuộc mở số trẻ con tây-lai về thứ nhận.

Các vé số đâu đâu cũng có bán, giá có 5 hào một vé.

Dịp tốt ta chớ bỏ qua.

NHÀ CHỚP BÓNG PATHÉ

CHƯƠNG-TRÌNH TỪ NGÀY THỨ SÁU 31 OCTOBRE ĐẾN NGÀY CHỦ-NHẬT 2 NOVEMBRE 1924

Tân MON ONCLE BENJAMIN

Hài-kịch chia làm 7 phần.

Trích theo quyển tiểu-thuyết kiệt-tác của Claude Tillier.

Có Léon Mathot diễn.

M. Guillien soạn.

M. R. Le Prince bày cảnh.

Mau mau kẻo hết. — Cuộc đánh số giúp hội trẻ con lấy lại vô thừa nhận, đến ngày 30 novembre 1924 thì mở tại tòa Đốc-lý Hà-nội. Giá mỗi vé là 0 $ 50. Có bán tại báo-bro. Gửi đi các tỉnh, phụ thêm tiền cước gửi thì phải lại (Recommandé) tính như sau này :

Từ 1 vé đến 10 vé.	0 $ 15
Từ 1 vé đến 20 vé.	0 . 25

Tòa thượng-thẩm. — Tên Ngô-đăng-Hựu, quản làng Thượng-phúc, tổng Đông-đô, huyện Đông-anh, tỉnh Phúc-yên, trước phải tòa Nam-án tỉnh ấy phạt 40 ngày tù nộp thuế 12 p.00 về tội thi gian thì nay được tòa Thượng-thẩm cho khai phục công quyền.

Việc chớp bóng của Nhà-nước. — Quan Thống-sứ Bắc-kỳ vừa thông tư cho các quan coi-trị đều tỉnh rằng tại phủ Thống-sứ nay đang khảo sát về cuộc chớp bóng, những sự hoạt-động của chính-phủ, Bảo-hộ, vậy trước khi soạn thành chương-trình thì các quan có ý-kiến gì hay trình ngài biết.

Thưởng hàm. — Các viên chức trong ngạch binh có tên sau này đều được thưởng hàm.

I. Vì có công-trạng

Lên chánh bát phẩm đội trưởng : M. Đặng-v-Huyên ở Bắc-giang.

Lên chánh cửu phẩm đội trưởng : M. Bùi-v-Tuất ở Hưng-yên.

II Vì làm lâu năm

Lên cấm binh chánh đội : MM. Ng-v-Chuyên ở Sơn-tây, Đinh-v-Xuất ở Quảng-yên, Phan-trọc-Lương ở Hưng-yên.

Lên tinh binh chánh đội trưởng suất đội : MM. Cô-v-Giáp ở Nam-định, Phạm-văn-Lanh ở Hưng yên, Trịnh-v-Hoạt ở Hà-nam, Phạm-văn-Giêm ở Thái-bình, Ng-văn-Chất ở Hà-đông, Nguyễn-văn-Nghiêm ở Hải-dương, Dương-v-Thiệu ở Hà-nam, Võ-ngọc-Đam ở Thái-bình, Phạm-đình-Hanh ở Bắc-ninh, Ng-v Nghi ở Phúc-yên, Phi-v-Ngông ở Hải-dương, Ngô-văn-Bỷ ở Bắc-giang.

Lên chánh đội trưởng suất đội : MM. Phạm-xuân-Viện ở Ninh-bình, Phan-v-Hội ở Vĩnh-yên, Võ-kiến-Rang ở Nam-định, Ng-v-Diêm ở Hải-dương, Trần-Lạc ở Thái-bình, Nhữ-v-Tưng ở Hà-nam, Ng-đình-Giáp ở Hà-đông.

ĐÁNH VÕ

Chúng tôi được tin rằng đến ngày thứ ba 4 Novembre hội Boxing Club Tonkinois có mở cuộc đánh võ ở rạp chớp bóng Palace.

Buổi ấy sẽ là một cuộc chơi rất vui về cho những người hâm việc đấu võ và đấu kiếm, vì ở trong chương-trình có thấy nói đến năm cuộc đấu võ của những tay giỏi nhất ở thuộc-địa hầy giờ, và một cuộc đấu kiếm của hai tay giỏi nhất là M. Leloup và Mengelle.

Việc đấu kiếm nôm ấy tất là cổ sức lắm, vì hiện Grands Magasins Réunis sẽ có giải thưởng cho người được.

Nay mai chúng tôi lại sẽ nói về buổi vui ấy.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peugeot », bảy chỗ ngồi. Chạy còn tốt lắm.

Hỏi tại số 24, Boulevard Victor Hugo. (Đường Cát-cò) Hanoi. 4027

VÌ DÙNG KHÔNG HẾT, MUỐN BÁN ĐỘT :

Hai cái tủ chè bốn mặt toàn gỗ trắc cả, mới nguyên chưa dùng đến.

Hỏi tại : Bản quán.

Mất giấy bạc. — Đêm hôm qua hồi 10 giờ rưỡi, M. Barbean ở khách-sạn Hôtel des Colonies có trình rằng mất một cái giấy bạc một trăm ở gần sở cảm hàng Đậu.

Con nhà ai ? — Sáng hôm nay hồi 6 giờ người ta thấy một cái xác con gái chừng một tháng vứt ở đường Amiral Courbet và bọc vào trong một cái nhật-trình.

Việc lấm thuốc chết người. — Theo lệnh quan Biện-lý Hà-nội, sở Mật-thám đã cho xét về việc Nguyễn-văn-Tý nằng phải thuốc có chất thủy-ngân mà chết, là việc đã đăng trong báo hôm qua.

Bắt được một tên bợm. — Sở Mật-thám vừa bắt được một tên bợm là Trần-Úc quán làng Văn-lôi, tổng Hạ-lôi, huyện Yên-lãng, tỉnh Phúc-yên đã nhiều lần đi ăn cướp, và mới đây có đến cướp nhà một người tên là Nguyễn-văn-Tư cũng ở làng nó.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc hành-hình ở Quảng-châu-loan. — Tàu *Hanoi* ở Quảng-châu-loan đến ngày hôm qua đã chở cái máy chém về và mấy tên đao-thủ cùng hai viên sen-đầm Merlin và Bussot...

Nghe nói rằng khi máy chém đem đến cửa đồn Fort-Bayard hầy giờ hầy còn khuya, song các quan muốn bớt sự huyên-náo nên rạng đông ngày 23 octobre thì hành-hình ngay.

Ba tên tử tù là Vong-a-Vông, Ngéou-kan-Xe và Tang-bat-Mỹ, thì chỉ có một tên lúc gần ra hành-hình là không sợ hãi gì cả còn hai tên kia đáng sợ ran rẩy, bước chân không nổi.

Tại tòa án. — Phiên tòa ngày thứ năm 30 octobre xử những việc sau này :

Về việc giả mạo chữ ký tòa phạt Dương-văn-Trí 9 tháng tù, Võ-đình-Cao 9 tháng tù và Dương-văn-Phi 2 tháng tù.

Việc đổ nhà chết người về trận gió to ngày 25 août 1924 ở phố Strasbourg thì tòa tha người gác lán ban đêm là Toan-ka Yao vì lúc đổ nhà không phải giờ của hắn làm việc ; tòa phạt người thầu-khoán Manesong-Kau tức Vinh-Phát và người gác lán ban ngày là Khong-sin-Song tức Song-ky mỗi người 50 quan ám treo, song phải đền 50 đồng cho mẹ người chết là Trần-thị Liu và phải làm lại chỗ nhà bị đổ lấy của M. Didier.

Vì tội đi đánh tòa phạt Ng-văn-Tiến và Ng-văn-Cát mỗi tên 4 tháng tù và 2 năm biệt xứ.

Việc chứa chấp những súc gỗ công mỏ của sở than Hongay mất ngày mồng tòa phạt 8 tháng tù án treo lĩ tên Ng-v-Sâu, Phạm-v-Cư, Ng-thị-Ưu, Ng-v-Bích, Ng-v-Sáp, và Ng-v-Kiều.

Đào-v-Xuân ăn cắp ba chai rượu thức của một người Tây phải 6 tháng tù án treo ; Ng-thị Ba ăn trộm muối phải ba tháng tù ; Ng-thị-Hiền chứa chấp phải hai tháng tù ; Ng-đình-Sự ăn cắp một chiếc kim cài áo phải 4 tháng tù án treo.

Bỉ đâu mất. — Lê-v-Thi ở số nhà 171 đường Belgique trình sở Cảm rằng đứa đầy tớ gái tên là Do, 17 tuổi, tự-nhiên bỏ nhà đi đâu mất từ ngày 26 octobre.

Sổ ăn mày. — Ngày thứ tư bắt quanh thành-phố được 23 tên ăn mày giải sang Nói-đèo.

Băng vận mày xe mô-tô. — Sáng ngày hôm qua, có kỳ thị để cấp bằng vận-tải xe mô-tô.

Mất trộm. — Phạm-văn-Cố nhà ở Đa-hàng thuộc về hộ ngũ trình mất trộm chiếc xe đẹp giá 54 đồng.

Hộ Lạc-viên. — Từ khi làng Lạc-viên lấy vào thành-phố đến giờ, ở đấy có vẫy rau ở đánh nhau lôi thôi luôn, đâu à chuyện chánh lỗ gì cực lắp đặng thì đành hộ-phố, dân là lính tập ngự ở đấy lại càng những nhiễu lắm nữa, hơi một tí gì dân làng ăn ở chánh lệch với họ là họ kéo nhau đến đánh người ta một cách vô-biện, như là họ có quyền nhất thống gì, hình như họ tưởng không có quan trị quan nhậm nào vậy. Nay đáng nay, mai đáng khác, hễ có vắng cảnh-sát là đâu lại vào đấy, bọ chỉ sẵn lòng thì cần nhau thôi, không biết tại sao ? Tối hôm 26 chủ-nhật vừa rồi cũng có một đám con gái trẻ tuổi đánh nhau, đang ở ngã cũng vị nói xấu nhau mà ba bốn người đánh một ; không những thế, lại còn vu-khống cũng lông quyền làm của nhà, thấy đánh nhau là quen-bòn nào cũng xông vào đánh hội nối, sinh ra đánh nhau to. Khách qua đường trông thấy không ai khỏi cầm tim rượt mà toan rằng : ngán thay cho người cùng nói cùng giống mà chẳng thương nhau chút nào, chẳng nhường nhịn nhau chút nào, hễ thấy người ta lui lại càng làm già. Thật là một điều rất ngán thay cho dân tộc Việt-nam ta. Ai là người có chút lương tâm về giống nòi, thấy sự bất bình như thế mà chẳng can ngăn giảng giải, nhưng lại buồn thay, nhưng họ chẳng chịu hiểu mà bọ lại vẫng với cái người cản ; bin như họ cho phép đánh hiếp được người ta là thỏa chí vậy. Không biết tại sao mà họ hay ưa đánh nhau thế, có nhẽ sở cảnh-sát ở xa, quyền phép không tới thấy, cho nên họ lại được thể để gây chuyện, kẻ khỏe lại có nhiều người, hiếp kẻ yếu, như-thế thật là làm mất sự an ổn lạc-nghiệp của những người lương thiện làm ăn. Nếu cứ thế mãi mà thành-phố không kịp thì hành một điều luật nghiêm nhặt mà ngăn cấm đi, không lập kịp một chi xếp cảnh-sát nữa đấy, không thân-hành rình, thì có ngày ở đấy sinh ra đại thảy nạn, lúc đó thật là hại cho dân tình lắm vậy, không những hại cho dân mà lại lụy đến cả nhà nước. Dám mong lời thỉnh-cầu này chóng được nhà nước thi hành kịp-thời bọn mấy hộ Lạc-viên mới được bình an nhỏ sợ.

T. Q. C. lai-cảo

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Hội chợ Hanoi

Liên thắng năm

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 châu-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Ber , — HANOI
2009

THUỐC MYSOL
Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay để kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 160/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật PARAT

Dùng rất tiết, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gửi vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá chỉ 1 p. 20 và thuốc thật PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đương khi huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng thức đêm, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Goutte de Virginie

chỉ một giọt khỏi dứt bệnh.

Giá bán : 1 $ 20 một lọ

NAM-ĐỊNH

Một phòng thăm bệnh sắp mở. — Có tin rằng quan y-khoa bác-sĩ Abadie vừa đi vắng về, nay mai định mở tại thành phố ta một phòng thăm bệnh. Thành-phố Nam-định là nơi người nay rất đông đúc mà tin dùng thuốc tây cũng lắm, nếu cái tin nói trên ấy là thực thì ai cũng lấy làm mừng, nhất là những nhà đã quen nhờ quan bác-sĩ Abadie trông coi thuốc men cho một cách rất chu đáo. Khi nào được tin đích thực sẽ đăng báo.

HƯNG-YÊN

Một cuộc đánh đố. — Quan Công-sứ Hưng-yên được phép đặc cách mở tại Bảo-kỳ một cuộc đánh số lấy đồ để lấy tiền giúp cho những người bị lụt tỉnh ấy.

Số vé bán mỗi cái là 2 hào và được bao nhiêu đến 1500 vé là cùng.

Những người bán vé không được bán quá cái số 2 hào ấy.

Cuộc đánh số sẽ do hội đồng quản trị Hợp-tế trông nom và do quan Công-sứ Hưng-yên kiểm soát và chịu trách-nhiệm.

Đến ngày 11 novembre thì mở số.

HÒA-BÌNH

Ngoạn thừa-phái. — M. Ng-hải-Thanh thừa-phái hạng năm tại châu Mai được nghỉ 29 ngày tại Vĩnh-yên.

M. Lê-đình-Thu thừa-phái hạng năm tại Hòa-bình nay tạm giữ chức Lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp ở châu Mai thay M. Ng-hải-Thanh.

SUỐT (Hòa-bình)

Hội khánh-thành chùa Hòa-linh — Bắt đầu từ ngày 24 tháng chín cho đến ngày 12 tháng mười ta ở đây có cội khánh-thành chùa Hòa-linh rất là vui vẻ. Trong chùa có đủ các pho tượng vàng son và một quả chuông, liên tọa pagode đài, tăng vụ tổ xá. Chùa này là do một bà người ở vàng xuất lên buộn bán ở đây để lâu năm làm nên giàu có tự xuất của nhà mà dựng nên vậy.

Một người đi xem hội lại cảo.

QUẢNG-CHÂU-LOAN

Mới tới. — Kỳ tàu *Hanoi* tới hôm 22 hồi 9 giờ tối có M. Ng-đang-Tâm thư-ký ở Hanoi đổi sang làm việc tại phòng giấy quan phó-sứ

Sắp nghỉ. — M. Moinardeau chánh kế-toán độ chừng hạ tuần tháng chạp tây này thì xuống tàu về quê quán nghỉ một năm. Nay đã có M. Leinewerber quan đồn khố-xanh ở Hanoi sang nhận việc thay cho M. Moinardeau.

Tù xử tử. — Kỳ tàu hôm 22 có ba người tù Trung-bơa bị án xử tử đưa một viên Sen-đầm giải sang cùng với cái máy chém. Hồi 3 giờ sáng hôm 24, một toán lính Tây đo một quan ba và một quan hai coi, đến trước cửa nhà pha đứng thành một cái khung vuông, rồi cái máy chém đem ra lại đó để hành hình. Quan phó-sứ, quan chánh tòa án, một viên lục-sự và ông Cẩm vào nhà pha cho đem ba tên phạm ra. Khi tuyên án xong, 5 giờ đúng thì đem từng người một ra máy mà chém. Người đi xem tí, vì sớm quá. Ba tên này độ trước đánh chết M. Trinh là đội đề lao đưa chúng đi làm là việc đã đăng báo trước.

CUỘC THI CÂU-ĐỐI

Qui-thức thế nào, hiện đã nói rõ ở trong một kỳ báo trước, nghĩa là lập một câu liền trong bộ « TỤC-TAI-SINH-DUYÊN » của ông Nguyễn-đỗ-Mục mà đối, chứ không phải tập Kiều. Những câu tập Kiều gởi đến, dầu không trúng qui-thức, cũng xin theo thứ-tự đăng dần, còn hay dở đã có làng văn công luận.

Câu ra : Rằng nay thánh trạch dồi-dào, tưới ra đã khắp ;

Câu đối : Bao quản chút lòng trinh-bạch, từ lâu cũng chữa.

Nguyễn-hữu-Xứng
Cả-nhân, Hàn-lâm viện biên-tu
Trợ tá huyện Chương-mỹ, Hà-đông

Ông Tá Nguyễn-trọng-Diễm ở làng Kim-bài, Hà-đông có gởi đến cả thảy 36 câu, nhiều câu cũng tài-tình, kỳ thứ bảy sau sẽ lục đăng.

TRAI LÀNH GÁI TỐT
của
ông cử DƯƠNG-BÁ-TRẠC *soạn*
Giá mỗi quyển 0 $ 25
Bán ở khắp các hàng sách

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

BÁN NHÀ, BẮT, MÁY ĐÁNH CHỮ, KHẨU SÚNG BẮN CHIM

Bán cái nhà số 44, phố Nhà-hỏa, 2 lớp, 2 bên cửa hàng, ngang 5 thước tây, sâu 26 thước, giá nhất-định 4.500 bạc. Máy đánh-chữ « ROYAL » còn mới, rất tốt. Khẩu súng bắn chim « HAMMERLESS » mới, thật tốt, đạn số 16, đồ làm đạn, thuốc đạn còn nhiều. Thửa đất, bên chợ hàng Da, 150 m. vuông. Ai muốn mua, cứ hỏi ông Ngô-nhật-Thăng, số nhà 3, con đường 85, bên chợ hàng Da (Hanoi).
4036

PHÒNG KHÁM BỆNH
66, Đường Quan-thánh, Hanoi
Sáng nhà cũng khám bệnh từ 8 giờ đến 12 giờ — trừ chủ-nhật. Chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ-nhật.
2229

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Treilhard, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

HÚT THUỐC LÁ « COQ » KHÔNG MẤT TIỀN, SAO LẠI KHÔNG HÚT?

CUỘC THI THUỐC LÁ COQ

Kể từ ngày nay, hộp ượng thuốc lá COQ sẽ để lại hiệu MINH-ĐƯỜNG, số 83, phố hàng Gai, Hanoi.

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARNIER-GUNG & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 31 Octobre 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
LƯU-BÌNH DƯƠNG-LỄ
Tích thứ hai :
CÁT TU PHỀ BÀO

Tối thứ bảy 1er Novembre 1924
TÂM-PHÚC TƯƠNG-TRI
Trêu người chi lỡi khách khuynh-thành,
Để khách lang-bang hoàng mắt xanh.
Hay nhỉ vì ai nên thế nhỉ?
Hư danh nào bõ sự thành danh.

Tối chủ-nhật 2 Novembre 1924
HÀN PHỤ CƠ TÂM
Vì ai nên cơ sự nàng,
Người vênh vào mặt kẻ cay đắng lòng.
Tưởng còn chi nữa mà mong,
Nhục vinh bão ứng tại trong cơ giới.

Tối thứ hai 3 Novembre 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
TIÊN TỬ LINH ĐƠN
Tích thứ hai :
LÝ-TỒN-HIẾU QUA ĐỒ

TẠI TRƯỜNG QUẢNG-VĂN

Trường Quảng văn có lời bá-cáo rằng bắt đầu từ tháng Novembre trở đi, trường sẽ có một lớp năm thứ nhất và năm thứ nhì ban thành chung, học ban ngày, cũng như lớp năm thứ nhất các trường nhà nước.

Bắt đầu từ tháng Novembre các lớp học tối, là lớp học tối, là lớp học đủ thứ kỳ (cours de secrétaires), lớp học việc kế-toán (comptabilité) và lớp dạy học trò đi tại bằng sơ-học tốt-nghiệp (certificat d'études primaires) sẽ có thêm các giáo-viên mới dạy. Các giáo-viên ấy đều là tân cựu sinh-viên Cao-đẳng cả.

Ai muốn xin vào học mấy lớp ấy cứ đưa đơn lại trường tại buổng giấy. Học trò năm từ năm thành-chung phải đính theo đơn mỗi cái giấy khai sinh

Trường Quảng-văn lại cảo
17, Rue des Briques, Hanoi

號正泰金
茶名子獅

Thưa các ngài,

Chúng tôi mở ra tại Haiphong, Hà-nội, hai cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý-hóa chiếu-cố cho nhờ-vả, lấy làm đa tạ lắm. Nay bản chủ-nhân tựa lòng quý-hóa của các chư ông bà mà hết lòng nghiên cứu về các thứ chè lại thật là hơn cả các hiệu khác, không giám nói lấy hay, xin mua về thử so sánh thì đã rõ là các hiệu khác còn kém xa. Những tên chè của bản hiệu như sau này : Kim-thái, Lam-mậu, Công-thái, Như-ý, Tam-hỷ, Ngũ-phúc, Tam-nguyên, Thiên thái Minh-thái, Kim-mậu.

KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng N, ang, Téléphone 480.
2101

Rượu bổ đạo:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ cười cho trẻ-con và người có trí khôn khi không ai có thể tin được!

Xin xem xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lắm!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại-thọ phòng các MONTÈS ở Hà-nội, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lệnh phê thị gởi cho quí được phòng chế-ông để tỏ thành-giả.

Khâm thử.

以爾有製造滋補酒名曰道補酒朕嘉爾之誠特賜匾額以示褒獎欽此

內閣奉

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiên-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ 12 tờ báo này.

Số 81

THUỲ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lại nói chuyện *Dương-chi* ra đến đường cái, lại thuê người quẩy gánh, rồi cho tên lâu-la trở về *sơn-trại*, *Dương-chi* đi đến *Đông kinh*, tìm vào nhà trọ, xếp các đồ hành-lý, bảo nhà hàng dọn rượu uống. Cách mấy hôm sau, nhờ người đến *Khu-mật-viện* để lo-liệu công việc, đem gánh kim-ngân tài vật ấy mà lễ dút hết chỗ này đến chỗ khác, để cầu lấy khai-phục chức chế-sứ như trước. Khi hết sạch-sành sanh rồi, mới được linh giấy vào yết kiến *Cao thái-úy*.

Dương-chi vào tới nơi, *Cao thái-úy* mở lý-lịch ra xem, lại nổi giận mà rằng ;

— Bọn các ngươi cả thảy 10 người đi tải đá hoa, chín người về nộp, còn một mình ngươi đánh mất, sao không ra thú tội, mà lại dám tự tiện bỏ trốn, để quan-quân phải tìm-nã trong bấy nhiêu lâu. Ngày nay dẫu được ân-xá, nhưng tội-danh còn đấy, khai-phục thế nào cho được.

Cao thái-úy nói xong, truyền khắc cầm bắt phế bác, rồi sai người đuổi *Dương-chi* ra ngoài soái-phủ. Bấy giờ *Dương-chi* kể sao xiết nỗi buồn rầu, trở về nhà trọ, luống những ngậm-ngùi than thở.

Dương-chi nghĩ thầm : Mấy lời của *Vương-luân* khuyên bảo ta, thế mà rất phải! Cui vì ta trộm nghĩ tiếng nhà trong-sạch xưa nay, thân này tức là *di-thể* (1) của cha mẹ, nỡ nào dám để cho nhơ-bẩn. Ta những muốn đem tài mũi gươm ngọn giáo, xông-pha ở chốn bo-bỏi, để lập chút công-trạng, theo đấu tỏ-phô thì lòng ta mới hả. Ai ngờ ngày nay lại bị *Cao thái-úy* gia tay hiếm-độc, hại ta đến như thế này.

Dương-chi càng nghĩ bao nhiêu, nỗi tâm càng thêm bồi-rồi. Ở nhà trọ trong mấy hôm nữa, tiền lưng hết sạch, bấy giờ lại nghĩ thầm rằng : Bây giờ biết tính sao đây! Ta còn một thanh bảo-đao của tổ-phụ để lại, xưa nay vẫn đeo trong mình, thôi thì đành phải đem ra phố bán lấy ít tiền, để dùng làm lộ-phí mà đi tìm nơi nương-tựa.

Dương chi lấy thanh bảo-đao, tiện chữ để vào, rồi đem ra chợ. Khi đi đến phố *Mã-hành*, đứng trong hồi lâu, không thấy một người nào hỏi mua. *Dương-chi* đợi đến quá trưa, lại quay về cầu *Thiên-hàn* là nơi nhiệt náo đông người để đứng bán. Vừa đứng được một chốc thì bỗng thấy mọi người hai bên đều xô nhau chạy vào trong ngõ để ẩn trốn.

Dương-chi ngẩng nhìn, thấy chúng vừa chạy vừa bảo nhau rằng :

— Cọp đã đến, mau mau trốn đi!

Dương-chi nói :

— Quái lạ! Một nơi thành-trì tốt đẹp như thế này, cọp nào đến đây được!

Dương-chi đứng lại xem sao thì thấy có một người to-lớn tự phương đi đến, rượu say bừ-bự, đang chân nam đá chân xiêu. Người này nguyên là một đứa vô-lại có tiếng ở chốn kinh-thành tên gọi *Ngưu-nhị*, đã nổi danh gọi *Một mảo đại trùng* (1). Hắn đi đường gặp ai cũng bay ca-khúa sinh-sự. Quan phủ *Khai-phong* cũng không trị nổi, bởi vậy nhân-dân trong thành trông thấy, đều phải khiếp sợ mà lảng tránh.

Bấy giờ *Ngưu-nhị* vẫn đến trước mặt *Dương chi*, giằng lấy thanh bảo-đao rồi tuốt trần ra xem mà bảo rằng :

— Bác khán này, định bán thanh đao bao nhiêu tiền?

Dương-chi nói :

— Thanh bảo-đao này của tổ-phụ tôi để lại, nay tôi định bán lấy 3 000 quan.

Ngưu-nhị quát to lên rằng :

— Thanh đao khốn-nạn này mà bán lấy bấy nhiêu tiền kia à! Ta chỉ mất 30 đồng tiền mua một lưỡi đao, cũng thái được thịt cắt được đậu, còn thanh đao khốn-nạn này hơn được cái gì!

Dương-chi nói :

— Thanh đao này không phải như những thanh đao bằng sắt bán ở ngoài chợ đâu, đây là một thanh bảo-đao kia mà...

Ngưu-nhị nói :

— Thế nào gọi là bảo-đao?

Dương chi nói :

— Điều tuổi nhất là chém đồng cắt sắt, lưỡi đao không quăn ; điều thứ hai là thổi lông đi qua lưỡi đao được ; điều thứ ba là giết người mà lưỡi đao không có máu.

Ngưu-nhị nói :

— Nhà-ngươi có dám chặt mảnh tiền đồng không nào?

Dương-chi nói :

— Cứ đem ra đây, tôi chặt cho mà xem.

Ngưu-nhị liền chạy vào một cửa hàng ở dưới chân cầu, kiếm lấy một chữ tiền đồng « 20 đồng ăn ba », đem để lên trên cái lan-can cầu mà bảo *Dương-chi* rằng :

— Nào, nhà-ngươi chặt đứt được thì ta trả cho 3.000 quan.

Mọi người xúng quanh đều không dám đến gần, nhưng đều đứng xa-xa mà vòng quanh lại để xem.

Dương-chi nói :

— Được! Khó gì!

Nói xong, liền vén tay áo, cầm thanh đao nhằm trúng đồng tiền, sẽ cất một cái, đứt ra làm đôi.

Mọi người đứng xem đều reo rầm lên. *Ngưu-nhị* nói :

— Lỡ khốn nạn này, chúng bay reo hò cái gì!

Ngưu-nhị lại hỏi *Dương-chi* rằng :

— Nhà-ngươi vừa nói điều thứ hai thế nào nhỉ?

Dương-chi nói :

— Thổi lông đi qua được, nghĩa là cắm mấy sợi tóc kề vào lưỡi đao, chỉ thổi một cái, đều phải đứt cả.

Ngưu-nhị nói :

— Ta không thể tin được.

Nói xong, liền giơ tay lên cắm nhổ mấy sợi tóc trao cho *Dương chi* mà bảo rằng :

— Nhà-ngươi lấy thổi cho ta xem nào.

Dương-chi tay trái cầm mấy sợi tóc kề vào lưỡi đao, cổ sức thổi mạnh một cái thì thấy mấy sợi tóc đều đứt rụi-tả mà rơi xuống mặt đất. Mọi người lại reo rầm lên. Bấy giờ người xem đầu đầu đông hơn.

Ngưu-nhị lại hỏi rằng :

Điều thứ ba thế nào?

Dương-chi nói :

Giết người mà lưỡi đao không có máu.

Ngưu-nhị nói :

— Tại sao giết người mà lưỡi đao lại không có máu?

Dương chi nói :

Cầm đao chém chết người mà lưỡi không vết máu, bởi vì sắc quá, cho nên máu không kịp dây.

Ngưu-nhị nói :

— Ta quyết không tin! Nhà-ngươi hãy chém chết một người cho ta xem nào!

Dương-chi nói :

— Trong chốn cấm thành này ai dám giết người! Nếu không tin tôi đem một con chó ra đây, tôi giết cho mà xem.

Ngưu-nhị nói :

— Nhà-ngươi nói giết người, chứ có nói gì tới chó bao giờ!

Dương-chi nói :

— Không mua thì thôi, cứ quấy người ta làm gì thế.

Ngưu-nhị nói :

— Đưa đây ta xem!

Dương-chi nói :

— Nhà-ngươi cậy mình không ai dương nổi, nhưng chớ nên trêu ghẹo vào tay ta!

(Còn nữa)

(1) *Di-thể* nghĩa là thân-thể của cha mẹ để sót lại.

(1) Nghĩa là con cọp không lông.

PILULES
APHRODISIAQUES
du Docteur SIMTHS
Rất nhanh rất công-hiệu
Chữa các bệnh sinh-dục khó hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.
Chỗ tại phòng thuốc PARAT Paris
Có gởi bán tại:
Hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.
Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:
Cachets du Docteur Rascol
0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine
Giá 1$40 một hộp

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.
Nên dùng thuốc:
MYSOL
Làm bằng essence de Santal
Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ
Chế tại phòng thuốc PARAT Paris
Gởi bán tại Hà-nội
hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, phố Paul Bert.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)
Một vị độc giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá trị và cách dùng thuốc Dragées Rabuteau thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh bao tử tinh thần, mồn mỏi sức khỏe mà đã chuyển thành ra bệnh đau độ dày và đau ganết.
Vậy xin kể ra sau này: Thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) này bào chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khí đạm-lam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bọn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ khó ở đứng, thường bay sinh ra đau bụng.
Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.
Ở các hãng báo chế lớn cũng có bán rẻ.
2056

TAM-TÍNH-Y-TÔN
Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.
Sản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chế luyện các tinh tế chữa đủ các bệnh mới, bệnh lâu, bệnh nguy bình trọng, số nặng phần các chứng cũng được hồi sinh khỏi tử giữu có lấy phải giá người nghèo cũng qua không tiền xin thuốc cũng cho.
Chữa các bệnh như sau này: Đau dạ mụng tinh, gi linh, lên tinh, hoạt tinh, lãng tinh không có, chữa bá bình nguyệt không đều, huyết ít, huyết đau, huyết hôi, huyết tinh, khí hư, bạch đới kinh thấy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng, đau lưng kinh nước, ho hen, đàm suyễn, bất loại, phát tiêng, phong thấp, sổ chứng, rết rết, nổi nóng, thổ huyết, khạc huyết, tỉ huyết, tả lị, giá mất hợp 1$00, đau mất mụng một giá mất chai 0$00.
Lên giang mai
Bản hiệu chữa rất hiệu nghiệm lắm chế bằng thứ thuốc lên độc, lên tinh, lên huyết, chỉ lên, giang mai bà chứng dang độc bà cam giang lên, các bệnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì có ngài mắc bệnh nặng thuốc cao mất đã mà người đến bà lại sinh ra bệnh khí hư, bản-hiệu chế có các thứ thuốc chữa cao bệnh giang lên khỏi vì không hại gì đến đường sinh dục mà người đến bà không sinh bệnh khí hư được.
Thuốc lên giá 2$00 một chai.
Thuốc giang 1$50 một chai.
Thuốc bổ 1$00.
Ống thứ 0$50.
Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngài nếu ăn đã lâu năm uống cũng khỏi, mỗi trai giá 1$00, chai con 0$50.
Quí khách ở xa viết thư về xã bình bản-hiệu gửi thuốc đến ngay giải sinh tính mệnh giao ngân.
TAM-TÍNH-Y-TÔN
Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Có bán thứ thuốc:
ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE
Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.
CÁCH DÙNG: Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.
Giá bán: 0$60 một lọ

Lở-e
Bệnh tràng nhạc
Chứng đau xương

CÁC CHỨNG NGỨA NGÁY NHƯ:
Mụn — Nốt-mẫn — Hắc-lào.
Những người nào lở, có bệnh tràng-nhạc, có huyết-quản sưng và có lở ở các huyết-quản ấy có muốn chữa cho khỏi không??
Nếu muốn chữa khỏi hay là muốn phòng bị những chứng đã kể trên thì cũng chẳng khó gì, chỉ nên biết dùng thuốc! Nhiều người đã công-nhận thuốc:
Dépuratif
Richelet
là có đủ các tính chất hóa-học chữa được các chứng ấy và có thể thay máu rất nhanh. Sự kiến-hiệu rất là chóng và mau vì thuốc ấy chữa ngay ở căn bệnh. Máu thì nhờ thuốc này mà hết căn cùng các chất bẩn thỉu. Những chỗ lở thì hàn lại mà không phá ra nữa.
Thuốc này còn chữa được các bệnh thấp, đau xương, ván ván.....
Bán ở các hàng lục-hợp to.

PHÀM,
Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.
Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.
NHƯ,
Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.
NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khach Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

Vì đi xa mà bán một cái xe moto có si-ca (Moto & Side car còn tốt lắm.
Hỏi tại: M. Camboulive ở Gare Gia-lâm.
4034

Nếu các ngài mệt nhọc, yếu đuối, thì nên uống thuốc Pilules Pink, kẻo sau lại hối rằng sao không uống sớm.
Thuốc Pilules Pink bổ huyết và bổ gân, làm cho ngon miệng, và dễ tiêu. Thuốc ấy chữa các bệnh gốc bởi huyết xấu, thần kịch mệt rất là thần-diệu.
Thuốc Pilules Pink bán tại tất cả các hàng bào-chế.

Thuốc thuỵt
PARAT
Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.
RẤT CÔNG-HIỆU
Giá bán 1$10
Chỗ tại phòng thuốc PARAT, Paris
Có gửi bán tại Hà-nội
HIỆU BÀO-CHẾ
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu khi huyết suy-yếu, thần-thể mỏi mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phải, làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.
ẤY LÀ:
Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỔ 1$40

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT GET
rượu này uống để mất mồ và mất khan tiếng.

Thuốc
Le MUSCOL
Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu thêm chất đỏ
Gởi bán tại:
Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hanoi

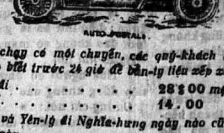

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酩 補
J. BLANC (đệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚食者咀每吞咀没喉醒欺疾精
Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Rue Paul Bert, Boulevards Đồng-khánh et Hollandes
Từ 1er đến 10 Novembre
Vì làm sổ sách mà bán giảm giá
Mời các quí-khách đến xem đồ hàng tính theo tiền tây giá thật rẻ.
Các thứ khí dụng trong nhà, các thứ vật liệu bào-chế, đồ sứ, đèn, các thứ mũ rét, giấy, nước hoa, vân vân.
Trong cái kỳ hẹn ấy, cũng nhiều thứ sẽ bán rất rẻ.
Téléphone N° 126 — Boîte postale N° 40 — Adr. Tél.: MAGASINUNIS

CÁO-BẠCH
Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng GARAGE BOBILLOT, số 7, phố Bobillot, Hanoi: Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.
Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự: không xe nào tốt đẹp bằng.
CHO THUÊ XE Ô-TÔ

ĐƯỜNG SANG LÀO
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ
TỪ THAKHEK VỀ VINH
Tàu thủy ở Viên-tiane về tới chậm-nhất thì sáng thứ hai xe ô-tô chở thơ và hành-khách ở Thakhek về xuất Vinh.
TỪ VINH ĐI THAKHEK
Ngày thứ tư đúng 7 giờ sáng chạy lên Napé nghỉ; sáng thứ năm chạy lên Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

AUTO-POSTALE

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu sắp xe cho đủ.
Hàng lấy đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hàng ta đi . . . . . 14.00 —
Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.
Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI, Vinh. Đồng hồ, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC
500.000 quan
Muốn được thế, thì mua
Một cái vé PANAMA có rút số
Lúc mua phải mỗi ngày 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 3o quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ đi ra mấy xu, có thể làm nên giàu có được.
Nộp tiền lần đầu được ngay cái sổ vé, chỉ mình mình có quyền bỏ tiền, mà lần rút số nào cũng được cả, như thế đã đóng hết tiền rồi vậy, nên vé của mình trong số được lĩnh nguyên quan, không có công được hoàn lại 60 quan.
Thực là một cách đặt tiết chắc nhất và lợi nhất
Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan
CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	253 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.737.692 lô	100 —

Có vé được dự cả các số rút số mãi cho đến khi có vé của mình trúng thì thôi.
Mỗi lần rút số sẽ phân được một cái số các số trong số, mà không phải giá tiền. Mỗi lô số bao nhiêu tiền, được lĩnh bấy nhiêu. Các số giao cho người mua đúng với các vé trực có, người mua có lẽ nào muốn làm càng được, đúng như lời hứa với báo Lục-tỉnh tân-văn ngày 12 Mars 1929. Tiền luật sự giữ nổi mọi phần cách-bản cho người mua vé.
RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN
Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE
Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà
BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paperie, MARSEILLE (France)

Contrôle Provincial — Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)